

Høring om ansettelse i lærerstilling

[Høring Forslag til endring i reglene om hvem som kan ansettes i lærerstilling og forslag om å tydeliggjøre reglene om faglig ansvar for opplæringen - regjeringen.no](#)

Kristne Friskolers Forbund (KFF) takker for anledningen til å legge fram vår høringsuttalelse om forslaget. KFF organiserer til sammen ca. 120 grunn- og videregående skoler godkjent etter privatskoleloven.

Vi vil fortløpende kommentere de fire hovedpunktene som høringen omhandler:

- **å stille krav om relevant lærerutdanning i lovens hovedregel om ansettelse i lærerstilling**
- **språklige endringer for å fremheve at ansettelse på vilkår bør vurderes før annen midlertidig ansettelse**
- **å endre kravet til pedagogisk kompetanse i forskrift til opplæringsloven, slik at pedagogisk praksis ikke lenger skal kunne vektlegges i vurderingen av om en søker har tilsvarende pedagogisk kompetanse som lærerutdanningene gir**
- **å tydeliggjøre i loven at det kun er de som er ansatt i lærerstilling som kan ha faglig ansvar for opplæringen**

KFF støtter departementet i at det er svært viktig for barn og unges læring, mestring og trivsel at de møter kvalifiserte lærere. Samtidig tror vi ikke endringen fra *relevant faglig og pedagogisk kompetanse til lærerutdanning* treffer. Departementet skriver at de ikke har fullgod oversikt over nærmere praksis ved ansettelser og ber derfor om tilbakemelding på hvilke konsekvenser en slik endring antas å ha for skoleeierne og skolene. «*Departementet ønsker tilbakemelding om hvilke søkere med annen pedagogisk bakgrunn som er blitt vurdert å oppfylle vilkåret om tilsvarende pedagogisk kompetanse, og som ikke ville ha oppfylt et krav om tilsvarende pedagogisk utdanning. For å utbedre kunnskapsgrunnlaget er det også ønskelig med innspill om hvilke ulike pedagogiske utdanninger som er vurdert av skoleeiere å kunne oppfylle dagens vilkår om tilsvarende pedagogisk kompetanse, og om det er viktig for rekrutteringen av lærere å kunne foreta slike vurderinger lokalt.*»

Risikoen er til stede for at man utelater godt kvalifiserte søkere til stillinger innen for eksempel spesialundervisning og i spesialskoler. I mange tilfeller vil utdanning innen spesialpedagogikk være viktigere kompetanse enn lærerutdanning.

KFF representerer 2-1 f-skoler, som har elever med behov for betydelig tilrettelegginger. I noen tilfeller kan også kompetanse om selve tilretteleggingen være vel så viktig for å skape rom for læring, som selve lærerutdanningen, slik som blant annet tegnspråkkompetanse. Alle ønsker at den som ansettes også har lærerutdanning, men det er ikke alltid realistisk. Det er derfor svært viktig at skoleeier gis mulighet til å kunne vurdere dette og at lovverket ikke legger hindringer i veien for at eleven gis den beste tilgjengelige undervisningen. Denne lovendringen bør droppes eller i det minste utsettes, slik at den foreslåtte formuleringen ikke ødelegger for elevene.

Det er mange små skoler blant KFFs medlemsskoler. Små skoler trenger stor grad av fleksibilitet i arbeidet med lærerkabaler, fordi hver lærer ofte må dekke flere fag og i mange tilfeller også flere fag samtidig, som i fådelte eller udelte klasserom. Hvis det ikke er kvalifiserte søkere kan det i noen tilfeller være en fordel med en midlertidig ansettelse som dekker dette behovet bedre enn en ansettelse på vilkår. KFF støtter derfor departementets forslag om å velge en formulering som gir skolene tillit til å gjøre de riktige vurderingene.

KFF opplever at overgangsordningen som departementet foreslår sikrer på en god måte at kravet om relevant lærerutdanning ikke hindrer ansatte som innehar en lærerstilling på tidspunktet for lovendringen. Det skaper mindre usikkerhet. Det er samtidig viktig, slik departementet presiserer, at hvorvidt dette skal gjelde er opptil skoleeier å vurdere.

KFF støtter departementets forslag om en generell regel om at kun de som er ansatt i lærerstilling kan ha faglig ansvar for opplæringen, men uten å regulere ansvaret for detaljert. Det gir rom for fornuftige hensyn og organiseringer, samtidig som ansvaret plasseres tydelig.

Avslutningsvis setter KFF pris på at departementet bruker begrepet «skolen» i forslag til endring av privatskoleloven § 4-5. Parallell bestemmelse i opplæringsloven bruker begrepet «kommunen og fylkeskommunen». (*«Når anna personale hjelper til i opplæringa, skal skolen sørge for at dei får nødvendig rettleiing av ein som er tilsett i lærarstilling.»*)

KFF har tidligere etterlyst en mer konsekvent begrepsbruk der begrepet «skolen» brukes i de fleste bestemmelser der opplæringsloven sier kommune/fylkeskommune, unntatt der det virkelig er påkrevd at det gjøres styrevedtak.

KFFs forslag om til lov- og forskriftsendringer

Vårt forslag er å beholde eksisterende formulering (*relevant faglig og pedagogisk kompetanse*) i opplæringslova § 17-3 første ledd. Understreking viser endring.

§ 17-3 Krav for å bli tilsett i lærarstilling

Kommunen og fylkeskommunen skal sørge for at dei som blir tilsett i lærarstilling, har relevant fagleg og pedagogisk kompetanse seinast når dei tar til i stillinga.

I forskrift til opplæringslova § 14-1 foreslår vi at dagens formulering «tilsvarande pedagogisk kompetanse» beholdes, altså at man ikke erstatter dette med «tilsvarande pedagogisk utdanning».

KFF ber også om at begrepene «Kommunen og fylkeskommunen» ikke brukes i forskriftens § 14-1.

Slik forskriften er organisert nå, gjelder den for ansettelse i privatskoler også. Da kan det ikke stå *kommune/fylkeskommune* her. Det kan stå «skoleeier skal sørge for ...», eller man kan skrive som i nåværende forskrift der man ikke sier hvem som ansetter.

Det betyr at dagens forskrift fortsatt burde kunne fungere videre:

Alle som skal tilsetjast i undervisningsstilling, må ha pedagogisk bakgrunn i samsvar med krava i rammeplanane for lærarutdanningane med forskrifter, jf. lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler § 3-2 andre ledd, eller ha tilsvarande pedagogisk kompetanse..

De resterende lovendingene støttes.